

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni - vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Nagy hasznos feliratot 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izibeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért. Bélyegdíj: minden beíratásért külön 30 kr. „Nyilt-tár”-en megjelenő közlemény minden pttit sora 15 kr. Név- vagy bérmentetlenül beküldött köziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyesintén köziratok nem adatnak

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „ Előfizetési pénz a minden közlemény: főpiaz. VECSEY-ház. földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben: TELEGGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébutt a postahivatalok utján.

Világos.

(?) Vannak napok a nemzetek történelmében, melyeknek emléke a polgárok keblében lelkesedést, rajongó örömet idéznek elő, — de vannak olyanok is, melyeknek emlékeire elborul a lélek, köny szókik a szemekbe s nehéz, fájt sohaj emelkedik fel a kebel legmélyebb rejtekéből.

Nekünk is vannak ilyen napjaink! Emlékezzünk csak márczius 15-dikére! A mikor a nemzeti szabadság napjának első sugara terjedt szét a hazán, midőn a testvérség, egyenlőség nagy eszméi hozták lelkesedésbe az egész haza népét, midőn talpra állt a nép, mert hívta a haza, midőn...

De minek tovább emlegetni, hogy mi történt akkor?

Csak a napra kell gondolni és szívünk hevesen feldobog, mert hisz nagy, nagyon nagy nap az a mi törteneimünkben, pedig az eszme, a mely e napon született, nem soká eibukott, Golgothara jutott, gyilkos kezek örökre megsemmisíteni akarták.

Aztán eszünkbe jut a fényes korszak, sőtét szomorú vége. Eszünkbe jut a félistenek tragédiájából a sorsfordulatot jelző augusztus 13-ka, a világsi katasztrófa es akkor elszorul a szív, felzokog a lélek, s a köny, mely visszafojthatatlanul jelenik meg szemünkben, némán is arról beszél, hogy mit vesztett ez a nép e szomorú napon?

Ugy tetszik, mintha látnók az eszme bukását, mintha a harmincz-három évvel ezelőtt történt esemény újra lejátszatnék, látni véjük a lefegyverezett sereget, s az aruló vezért, és mintha halianók a kétségbeesett nemzet kinos fájdalomtól

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A mérgezés.

— Bűnügyi történet. — 18.

Az a körülmény, mely a közönség itéletét egészen más irányba terelte, az volt, hogy a fiatal özvegy Bocarmé grófné, miután a vidékről gyermekeivel eltűnt hirtelen, nemsokára egy óriási gazdagsággal bíró angoihoz ment nőül. Legnagyobb irak ezt a híriapok. És a közönség — mint az mar nyenkor lenni szokott — ennek a dolognak különféle magyarázatokat adott. Ugy hogy evekkel a tárgyalások befejezte után, még sokáig képezte beszéd tárgyát e gyilkossági per, mignem az idő hosszú sora ezt is leültette végre a napirendről, s azután csendes lett minden.

Husz év telt el a fent leirt események után.

Husz év!

Mily hosszú idő az ember életében! Az ifju kort felváltotta a férfikor, s agok lettek a férfiakból. Azok emlékeiből nagyobbára kitűrt a mindennapi élet a régmúlt eseményeket, emezek előtt pedig regeszertü jelleget öltött az a régi történet, melyre már nagyon kevesen tudtak visszaemlékezni.

A grófi kastély és birtokok termé.

előidézett nyögését s aztán mintha újra átélnek egy pillanat alatt a bekövetkezett szomorú évek nehéz gyötrelmekből emlékezetessé tett napjait, midőn a honfi nem lelte honját e hazában, midőn az öreg sziv örült, hogy nem kell sokáig élnie, midőn a menyasszony meddőségért epedt, midőn tul a tengeren keresetek százanként jobb hazát, midőn egy nagy temető volt az egész ország, melybe a legnagyobb eszmékkel volt temetkezendő a nemzet!

Szomorú napok, gyászos emlékei! De végre is, harminczhárom év tūnt azóta ie. A vért, mely a félistenek testéből folyt régen beitta az anyaföld, köver zöld fű terem ott, hol a hullák feküdtek; lágyan susog a szél s e susogásból meghalljuk azt, hogy hinni lehet — az eszmék feltámadásában...

Az eszme nem is hal meg soha; nem épen azok, a melyekért a föld tekén lakó minden nép lelkesül; nem azok, a melyekért „félistenek” harcoltak, melyeknek Golgothája Világos vala.

Nagy bukás volt az, melyet soha nem feledhet nemzetünk! Ne is feledje, de emlékezzék reá mindég és örökké. E nap emléke tanít meg arra, hogy bár a Judások nem haltak ki, de az eszmét megölhi nem lehet, mert azt kard és dárdá nem járja soha; a népek szabadságának ellenei vérpadra hurcolhatják anagy-eszmék vezérferfiat, az eszmét nem ölik meg, az halhatatlan.

Világos szomorú emléke 1849. augusztus 13-ika feledhetetlen!..

Az orvosok és természetvizsgálók gyűlésének tagjai.

Azok tájékoztatása végett, kik a magyar orvosok és természet vizsgálók van-

szetesen mások tulajdonába ment át, s ott a hol hajdan pazar élet folyt, ma bus elhagyatottság uralkodik; mintha csak az egész kastély és környéke elátkozva lenne, olyan szomorú ott minden. És ez idő alatt a kastély tulajdonosai egymást váltották fel; senkinek sem volt abban szerencséje. Még a levegőjét is megmérgezettnek tartottak, s így történt, hogy abban utóbb lakni senki nem akart.

Az idő viharaí romot csináltak belőle; a szelek által helyökből kimozdított ablakokat nem volt ki vissza illeszete, a hajdan diszes termeken keresztül üvöltött az orkan, s a babonára hajlammal bíró nép ejnek idején már szellemeket is vélt látni a kastély folyosóin.

E közben mindenkit meglepett a hír, hogy az elátkozott kastélynak új gazdája került.

Egy gazdag angol özvegy vásárolta azt meg, ki élete hátralevő részét e kastélyban akarta eltölteni. Senki nem ösmerte őt, ritkán is mutatta magát az emberek között: mikor leányával, ki folyvást oldala mellett volt, sétálni kiment, arca gyászfényűvel volt beboritva, mi teljesen illett állandó gyászruházatához.

Ez urnőnek nagy oka lehet a gyászra, gondolták magukban a cselédek is, az emberek is, de hát nem törődtek vele, hiszen kinek volna oka valakit az ő fájdalomában megháborítani?

Egyszerre azonban a gyászos hölgyet

dor gyűlésének — a debreczeni nagygyűlés alkalmával tagjai kívánnak lenni, köz tudomásra hozzuk, hogy:

1 ór. A nagygyűlés tagjau beiratkozhatik bárki, ki a természet tudományokat kedveli, beiratkozhatik férfi vagy nő, ha a 6 ft tagsági díjat lefizeti.

2 ór. Semmitéle kötelezettség az egyszer történt beiratkozásból senkire nem haramlik, mert a taggá léétel minden vándor gyűlésre nézve csak annak ideje tájan — a beiratkozás napjával kezdődik, s a nagygyűlés befejezésével véget ér.

Ezeknek előre bocsátása után a f. hó 23-án kezdődő debreczeni nagygyűlésre vonatkozólag felemlitjük, hogy ennek tagjai megkapják Debreczen város egyetemesei irasat, (monographia) es a vándor gyűlés legutóbbi keletü evkönyvét (szombat-helyi evkönyv.) Mindkét munka értékes, s könyvárasi uton vagy csak kevés szamu példányban, vagy epen nem kapható. A tagok kapják továbbá a nagygyűlés tartama alatt annak napi lapját. Mint hallatszik meg Hajdumegyé is ad a nagygyűlés tagjainak emekkönyvet, ugy szinten a Debreczen-büarmegyéi gyógyszerész testület is.

Lehet hogy Debreczen város egyetemes leírásából jut kevés szamu példány a könyvkereskedésbe, de annak ára vagy épen hat frt lesz, vagy ha kevesebb: öt forint. De kérdés, hogy jut-e annyi a könyv piacra, mint a mennyi vevője akadna. Annátogva azt bizvast ki lehet mondánunk, hogy e könyvűzős bizonyosan hozzá jutni csak egy ut es mód van: beiratkozni a magyar orvosok és természetvizsgálók debreczeni nagygyűlése tagjának. Beiratkozni egész a nagygyűlés megkezdéséig lehet. Helybeliek számára a Telegdi K. Lajos könyvkereskedése szolgál a tagsági díj lefizetése után — tagsági igazoló jeggyel.

sem látta többé senki az utcán. Azt sejtették sokan, hogy mint elődeit, őt is elűzte a kastély legköre, elhagyatottsága; de a kik ezt hitték, csaiódtak, mert a gyászó hölgy nem hagyta el a kastélyt. A cselédségtől csak annyit lehetett megtudni nagy titokban, hogy az urnő ágyban fekvő beteg.

Valóban ugy volt. A szép fiatal hajdon, az özvegy leánya, ott ült folytonosan anyja kórágójánál. Sokszor órákig beszélt a beteg, s leánya bus arcczal hallgatta őt, csak néha-néha sohajtott egyet. Az elbeszélés borzalmas dolgokat tartalmazhatott, mert a leánykának zokogását sokszor kihallották a cselédek, kik a legnagyobb számalmat tanusították iránta. Így folyt ez néhány hónapig, mignem új fordulat állott be. A katasztrófa közeledett; a beteg fekvő özvegy halála óráját megérezte.

Kivánta tehát a lelkész előhívatását. A falusi lelkész ugyan idős ember volt már, meglepetve vette az értesítést, s sietve igyekezett teljesíteni a beteg kívánságát, annál inkább, mert maga is kíváncsi volt, hogy ezt a titokteljességéről es gazdagságáról híres nőt megismerje. Gyalog ment a kastélyba, s ott már várták. A cselédek a kastély előcsarnokába levert arcczal susogták, hogy a nagyságos asszony halálán van.

Az ajtó megnyilt, s a lelkész félhomályos terembe lépett. Hirtelen nem is vette észre a beteget, de a halvány arcu

Debreczentől — Fiuméig.

— Uti ismertetés. —

II.

Ott terül el előttünk a „magyar tenger”, az égre mosolygó csodás nagy tó csöndes egyszerűségében titkos mélységével, szelid éghajlatával. Feltűnnek a Bakouy híres nagyerdőségei, a zalai hegyek s a szép tó legszelebb részének tuipartján Balaton Füred. Mint vízből kiemelkedő óriás bámul a messzeségbe a kékellő agg Tinay odor temploma a sziklatetőről, melynek lábainál 45 méter mélységű zájongó víztömeg csapkodja parthoz a „balatoni kecskekörmöt” es „kisasszony főkötőt.” Olyan regeszertü az egész vidék. Ott helyong „Tihanyuk riadó leánya” s nyugszik örök álmot a benzés apátság temploma mélyen Endre király...

A Balaton vidéke gazdag a mult idők emlékeiben. Mig a lótenyesztes tekintetében hazánk első megyéi közé tartozó somogy megyei oidaion róna es dombos vidék kelemesen váltakoznak, addig a zalai part meliken számos szép bazalt hegycsúcsok emelkednek: Sümeg, Csobáncz, a lapos tetejű Badacsony, Tatika, Somló, Sziliget, melyek hajdan várakkal bírtak s örökbecsű regéket írt róluk Sümeg szülötte Kisfaludy Sándor.

Balaton Szt. Györgynél végződik a Bslaton tava, szemközt vele Keszthely a gróf Festetich György által alapított gazdasági iskolával s a vasut a Festetich grófok terjedelmes pusztain vezet keresztül, mig lathatja magát a kanyargó Mura, sietve vetünk együtt a Dráva felé.

Zakánynál elhagyjuk a déli vasutársaság vonalait s egész Fiuméig a magyar állam vasutain megyünk folytonosan. Zakánynál atkanyarodik utunk a nagy ártérrel bíró Dráva folyón s fűdött falidőn keresztül Horvátországba érkezünk. Drnje az első állomás, melyet Zagrábig még másik nyolcz követ. Itt már igen gyeuge a magyar elem s minduntalan csak horvát néppel találkozhatunk, feneber öltözve a nők, fejükön piros kendővel. A férfiak hosszú kinn lógó inget viselnek, kék mellényt es nyakukban vörös csikos tarisznyát. Altalában a horvát köznép nagy kedvelője a fehér es vörös színeknek.

Horvátországnak e vidéke a szemre nézve igen jó benyomást tesz, sok benne az erdő s zöld az egész láthatár. Szántó-

kisasszony kéztörölve sietett eléje, s vette a fal mellett levő mennyezetes ágyhoz, hol anyja feküdt.

Az anya függönyét férevonták, a szemben lévő ablakról besugárzó világosság mellett az ágyban fekvő arca s annak minden vonasa tisztán kivehető volt. A lelkész állva es hallgatag maradt... pár perc múlva összecsapta kezét, s felkiáltott:

— Fougnes Lidia!...

— Igen, én vagyok, nyögte a beteg, — köszönöm, hogy eljött. Beszélni ohajtottam vele, — mielőtt a hosszú utra megyek... a lelkiismeret furdalásai nem engedik, hogy tovább éljek, de hogy lelkemet ez óriási kintől felszabadítsam, ezenel lelkész ur előtt is azt a vallomást teszem, hogy fivéremet Gusztávot én gyilkoltam meg, — férjem ártatlan volt... vegye gondviselése alá leányomat...

Ezután egy nagyot sohajtott — s meghalt.

Az öreg lelkész zsebkendőjével szeméit törölte, s azután megfogta a zokogó leány kezét, vigasztalta s azt mondá:

— Anyja meghalt, az isten irgalmas, ő megbocsátott... jöjjön leányom, én gondviselő atyja leszek.

(Vége.)

szám.)
szóró vetőgépeket.
s háromvasukék,
RIEURÓK,
alómalmok stb.

Viktor
gépész
D-UTCZA 2227. sz.

rendezett dustartalmu gépraktá-
árgány cséplő gépeit,
kerfélé rostáit, üszög-
ásztató Export rostáit,
sztóit, (Trieur) különbféle
kéit, Skót és Howard boro-
tengerimorzsolóit, könnyen
peit és minden egyéb kitűnő
sőbb árak s kedvező feltételek

ekhez való tengelyek, rézperse-
tyukarikák (kolbenringe) sat.
enféle gép- és kazánjavításokat
llett.

Árverési hirdetés.

Melyszerint közönségessé tétel-
k, hogy az árverés, mely a város
lajdonaihoz tartozó vadászati jog-
k 10 évre leendő bérbé adásairat
folyó évi július hó 31-ik napján
városházánál megtartott — az
y parlagi parcellán kívül, a többi
dászterületekre nézve nem siker-
lyén: avégett ujab határidőül
lyó 1882-ik évi augusztus hó 14-
napjának délelőtt 9. órája a vá-
sház nagy tanácstermébe, azon
etre pedig, ha talán az akkor el-
glalva lenne a kis tanács-terem-
n oly móddal tüzetett ki és tétel-
k közönségessé, hogy az árve-
kizárolag parcellánként fog-
tenni, s az árverés kezdetéig zárt
mlatok is elfogadtanak de tar-
k ajánlat tevő zárt ajánlatában
nt a parcellákat egyenként meg-
vezni mind az azokért ajánlott
zeget külön-külön kitenni, mivel
másként szerkesztendő ajánlatok
nem fogadtatnak.

Egyszersmind a bérleni kívánók
ra is figyelmeztetnek, hogy az
rverési feltételek — melyekből
nda vadászterületek csoportonként
d azok kikiáltási árak megtű-
ök — a számvető hivatalnál
szemlére kívánnak tévc.

Debreczen 1882. aug. 7-én.

A városi tanácsból.

ház.

föld aránylag kevés van s nagyon feltűnő az erre lakó embernek az a szántás mód, mely ezen környéken divatozik. Osszeforgatnak 5-6 barázdát, azután ismét 5-6-ot s így tovább, közbe az egyfelé való szántás által egész kis árok keletkezik. Ilyen látható több helyt hazánkban pl. a Jászágban. Valószínűleg nagyon vizes a földjük s így kényszerítve vannak a viszonyok által így szántani földjeiket, hogy a víz lefolyhasson. Horvátország széles térségtől buja mező esztünkbe juttatják a szegény éhes vándorló legényt, a ki a dus réten való bolyongása közben sohajta kiáltott fel: „Istenem: beh szeretnék ökrök lenni!”

Zágrábhöz közeledve jobbra hosszú jegenye fásor tűnik szemünkbe, mely a várostól az észak felé a nyári lakókhoz vezet, ki egyike a messze környék legnagyobb földbirtokosának. Majd előttünk áll Zágráb egészen, szemlét lehet tartani fölülte a hosszabban elhúzódó vasútról.

Már kinézése sem közönséges városra mutat, van benne valami méltóságjeljes, mely a régi korra emlékeztet bennünket. Odon fönt temploma, érseki palotája, akadémia épület s megyeháza kiválnak a többi közül s felélesztik a vágyat az emberben tenni egy körutat Horvátország fővárosában.

Átmegyünk most az ország czimerében helyet foglaló negyedik folyón is a Száván s Károlyvároshoz közeledünk, mely Horvátország másik legnevezetesebb városa s legnagyobb katonai főszékhelye egyike. A város egy része erősség a Kulpa folyó partján földszáncokkal s felvonó hidakkal.

Elértük a Károlyváros-Fiumei vasutvonalat, melynek létrejötte és megnyitása országos fontosságú volt. Ez fűzte szorosabba a kapcsolatot az anyaország és Fiume közt, ez által emelkedett Fiume egy elbanyagolt árva kikötőtől, irigylt nagy kikötő városa, melynek élénk kereskedelmének évi forgalma már jelenleg is 14-15 millió forintnál rug.

A vasutvonal úgy a vidéken gyönyörködő utas mint a technikusra nézve egyike a legérdekesebb pályáknak. Kitépítése mértékintésként átlag 863941 forintba került. Nagy töltések és bemetszések egymást érik itt, kanyar kanyart követ, alig fordulnak elő a 176 kilométer hosszú vonalon hosszabb egyenesek, vízszintes még kevesebb. Kevés pálya dicsekedhetik több alagutal mint ez a nagyszerű föld és sziklamunkái műépítményei, melyek lejtési viszonyai egy sorba helyezik a híres Brenner pályával.

A károlyvárosi pályaudvarból kiindulva háromnyolcas vasrács hidon átszeli a Kulpa folyót s folytonos emelkedéssel halad a Mreznica völgyében, míg dombos vidéken Dugaresát s később Generalski-Stolt éri el. Innen a pálya a Mreznica és Globornica völgyek közt vonul el, s a Globornica völgyben levő 46 mtr. hosszú s 29 méter magas vasrács utvezetékén áthaladva a fonsikon a tuini állomásra érkezik.

A szépségben gazdag vidéken Touin körül kezdődik főképp a pálya érdekessége, melyet aztán meg is tart egész a véghatárig. — Folytonos emelkedéssel áthaladja az állomás és Touin falu közt levő 30 méter magas töltesen a tuin-cicai mélységet s tovább halad a számos sziklabevágásokban éles görbületekkel a skradnici nyergen keresztül.

Ezen említett töltes alatt jó ki a Kulpa folyónak egy mellék ága a Dobra, mely körülbelül 1 1/2 mérföldnyi utat tesz meg a föld alatt. Onninnál tűnik el, igen közel a Frangepán féle régi várhoz 24 öl mélyen az ut felszínre áll.

Touin és Ogulin között — hol a pálya délnyugati irányból északnyugát felé egy óriási V betűt csinál, érjük el utunknak legdelibb pontját. E soroknak írja az említett két állomás közti 18 kilométer távolságot rekkenő hőségben gyalog járta meg — persze, társaságban, többek kedvéért, s ez utazás nem volt épen érdektelen.

Alig alig mentünk utunkból, sokan már is megunták a tört kövön való gyalogolást. De nagy lett a megnagyvás, midőn az előőrök felfedezték, hogy nem messze egy falu van, hol talán hort is mérnek s valószínűleg enni való is kapható. Nosza neki, rugtattur előre teljes gőzerével az ifjú kornak s a leghosszabb lábú cimborát előre küldtük recognoscirozás végett. Ez aztán talált is egy nagy hársfát egy épület tövében s megtudta oláh nyelven a horvát atyának szobk felől hogy az — kápolna, nem korcsma s hogy még lejjebb menjünk arra a zsiudelyes nagy ház felé. Tovább haladtunk tehát a természet alkotta lépcső fokokon s felfedeztük Touin és letelepedtünk a korcsma előtti ták alatt a gyepre.

A győzelmi utra.

Kolozsvár, aug. 13.

A kolozsvári polgári dalegylet szerdán reggel indul utjára egyetli elnökök Benigni Sámuel vezetésével Debreczen derék magyar vendégszerető testvér város falai közé, hogy az e hó 17-20-án megtartandó országos dalünnepélyen résztvehessen.

Debreczen városa rövid egy év óta másodikban fogadja kebelében az ország különböző részében lakó polgártársait.

Legyenek üdvözölve érte Debreczen város derék polgárai.

Debreczen város valódi magyar vendégszeretője régi idő óta ismeretes. Örömmel ragadja meg tehát az alkalmat e hazának minden egyes polgára, hogy Debreczen polgárságával kezelt szorítva ismételt üdvözölhesse!

Kolozsvár városát Debreczen polgáraitól régebb idő óta a legnagyobb testvéri szeretettel egy bensőbb kapcsa fűzi össze. Ugy a politikai küzdelmek között is a szellemek hatalma összetámaszkodnak mint a kereskedelem és ipar terén, s egyesek között. Tehát ismétéljük, hogy a viszontlátás a legnagyobb öröme ad alkalmat e dalünnepélyen!

A kolozsvári polgári dalegyletünk tagjai dísz magyar egyenruhában fognak a debreczeni országos dalünnepélyen megjelenni, a mi csak díszére várják polgári dalegyletünk tagjainak, hogy bemutatják Magyarországot legelső magyar város polgárságának, hogy a királyhágón inneni részeken is Kolozsvár városában léteznek magyar, ki az országos ünnepélyek alkalomával nem adja fel könnyen hitvallását (ha ugyan máskor reá is van kényszerítve,) s nem kíván tüntetni és kirívó lenni a pollák bugyigó és czopfos német három rőf hosszú kurtójával, melynek látására az országos ünnepélyeken a magyar embernek a hideg a hátába áll és a vér izmaiban felforr!

Kívánjuk szívünkkel, hogy a derék polgári dalegyletünk, mely a jelen évi debreczeni országos dalünnepélyen először lép a csatatérre, megállja helyét és Debreczen városában csatát nyerve, győzelmesen térjenek haza, mint jó katonák, kiket bátorságok nem hagyott el.

Városunkból a polgári dalegylettel egész népvándorlás lesz Debreczenbe, — az indóházánál találkozza a maróvásárhelyi dalárdákkal fogják utjokat vig dana mellett tovább folytatni.

Utközben még több királyhágón túli dalárdákkal szövetkezve, délután 3 órakor rohog be a vonat Debreczen szépen feldíszített indóházba, hol egész ünnepélyességek között fogják az összes dalárvendégeket fogadni.

Itt az elszállásolás fogja kezdetét venni.

Este ismerkedési estély, másnap öszipróba és este a színházban küzdelem az első díj elnyeréséért!

Ezután a másnapi műsor folytatása és számtalan házi ünnepélyek, melyeket Debreczen város derék polgársága ilyenkor szokott családi körében rendezni az ott mulató vendégeik szórakoztatására.

Debreczen városában ilyenkor nincs ház, mely a vendégszeretőt valami nemével ne tüntetné ki magát.

A viszontlátásig fiatal dalárok! A győzelem lelkesítse szíveiteket! S ne féljete, ha a legelső magyar vendégszerető város falai között vagytok.

Endes Dániel.

„Debreczen leirása“-ból.

A népség jellemrajza.

(Három közlemény.)

(I.) Fonóba nem lehet gyülni, mert kender a határban nem terem. Tengeri hántás ugyan van, de azt a félnapi járásnyira, meg távolabb eső tanyákon napszámokkal végeztetik, s így népszokásokat leginkább a családi élet örömmel vagy bánattal járó eseményei hoznak felszínre. Azontul nagyon kevés van.

Ezen esemény sorozatában legelő a házasságkötés áll, mely folyamat a népszokás által minden ízében átlátszó eljárások, szabatos rendszer szerint megy végbe.

Mikor a házasulandó fiatal ember az utcán megállít egy nénemasszonyt: azzal a kérdéssel, hogy nem tudna-e kigyelmed nekem egy feleségnek való komendálni, a ki olyan vagyonni állású volna, mint én, meg jó gazdasszony is lenne? — hosszú gombolyog-szálat indít ugyan meg: de az — azért — igen gyorsan le tud bonyolódni. Az igaz, hogy sokan is segítenek benne. Legelőször a Nénemass-

zony segít, aki hogy ne tudna egyet komendálni, mikor tud bármat is, négyet is, többet is, ha kell... Leírja előbb az egyiket, azután a másikat, azután mind egyik eladót, de a legutolsót leginkább ajánlja. Ugy, hogy a fiatal embernek nem marad más menekvés hátra, minthogy elindul és meg háztűt látói.

De már ehhez a dologhoz idős, tapasztalt ember is kell. Nem nagyon régen erre a tisztségre a czéhmaster volt legtöbbször felkérve, ma már az nincs, de azért nincs fenakadás. Van másféle állású öreg ember elég.

A felkért érdemes férfi kikérdezi a fiatal embert minden szükséges tekintetben, a mai időben különösen azon irányban, hogy „hát a katonasággal hogy vagy édes fiam? Ha három évet kiszolgáltál: akkor nincs semmi baj, ha van még hátra a szolgálatból (szolgálatból), csak szabadságon vagy: akkor is lehet ugyan házasodnod, de már így egy kis köcsöcsigbe (kötésigbe) kerül.”

Mindent jól megbeszélve és tisztába hozva, az idős ember átveszi az ügyet s a fiatal emberrel kora delutáni órában benyit a leányos ház udvarára. Épen kint találják az eladót is, az édesanyját is. — Az anya idős embert, meg fiatal látva hozzájok belépni, de hogy nem gyanítja, a lelkét is rámerne tenni, hogy tudja: mi járatban vannak a váratlan vendégek. Hiszen így volt ez az ő leánykorában is. Be is tereli őket menten a „tisza szobába.” A leány pedig ösztönszerűen csak annyit gondolva, hogy most sejtnei kell valamit, úgy elűnik, hogy ha volt czéhmaster uramnak tapasztalása nem volna abban, hogy miként kell a legzemérmesebb eladót is, ha csak rövid időre is, szüzi rejtekéből napfényre csalni: semmiféle istenteremtése nem dicsekedhetne azzal, hogy másodsor is látta ezt a leányt „akkor.”

Volt czéhmaster uram már bele is fogott a „tisza szobában” annak az előadásába, hogy ők mi járatban vannak. Ne vezetesen ennek az uraöcsöcsnek buzára volna szüksége s úgy ballották, hogy enél a háznál van eladó; ha megtudnának egyesülni (egyezni), minden bizonynyal vennének egy néhány köblöt.

Az ügyes házi asszony — a szövésfonóhoz is érve — azt mondja, hogy „nagyon sajnálja, de nem szolgálhat buzával, mert ami eladó volt: az utolsó szemig eladták, épen a múlt héten. Hanem egyik vérszerint való atyjokfioknál van igen szép buza, azok még nem adták el, ő pedig mutatóval is tud belőle nagy jó uraiméknak szolgálni, ha egy kevés kong türelemmel lesznek: mindjárt itt lesz, csak az a föld tormette ezt is, a ki (a melyik) az övéket.”

A mutatót behozza a leány, a ki többé semmi szin alatt nem jelenik meg.

A vendégek pedig elmennek azzal, hogy bocsánatot kérnek az alkalmatlankodásért, az utba igazítást pedig megköszönik azonfelül is, azt az eladó buzát az atyafiaknál majd megnézik.

Most az idős ember kérdőre vonja a fiatal, hogy „no hát fiam, hogy tetszik a lány?”

„Nekem tetszik — urambátyám — mert a lány szép derék, úgy látom dolgo is, mert hát most is meszelt, mikor hozzájok beléptünk; a házik is rendez, meg az egész háztájeka azt mutatja, hogy van is mit aprítani a tejbe.”

„Na fiam, ha tetszik a lány, hát akkor kéred meg.”

„Kérő”-nek való emberek nagy számmal vannak a városban, akinek is van ilyen ismerőse. Elmegy hát a házasulandó fiatal ember ilyenhez is.

Mikor már ezen szakférfi kezében van a dolog: a beállott szükséghez képest szaporítani kell a cselekvő személyek számát egygyel: a „híradó”-éval. Ez mindig asszony, kit tréfásan gyalog szarkának, gyalog sátánának is hívják.

A „híradó” délelőtti 11 óra tájban ünnepi öltözetben kopogtat be a lányos házhoz, ott semmiféle kinalásra le nem ül, — talán elakarja vinni a háznép álmát — s mondókáját azzal végzi, hogy „ma esti 6 órára tisztességes vendégeket várjanak.”

Alig hogy elmegy a „híradó”, megnyilik a kapu, gazduram a tanyáról érkezik haza betes fogatán.

Ó kigyelme csak a szobában tudja meg a nagy újságot, mert az anyjok azt az udvaron, — nyitott kapun belől — világrt sem mondhatja meg még az urának sem, a kinek a dologhoz több szava nincs, mint hogy „ha hát már megkérk a lányunkat: keríts anyjok valahonnan egy „kiadót”, mert én ugyan... osztán meg hát ha itt-hon se volnék.” Egy szóval meg azért, hogy valakinek szép eladó lánya van, nem hogy

könnyebben a díkező. Ahoz értő ember kell az ilyen alkalomra. Hiszen nincs is az olyanokban hiányosság nagy Debreczen városában, meg ha volna is, ha csak épen egy volna is, akkor is meg kellene lenni azt az egy „kiadót”, a kinek esti 6 óra előtt már ott illik lenni a lányos háznál mert 6 órákor pontban megérkeznek a várvárt vendégek, teljes díszben, kocsival robognak elő: valóságos megtiszteltetés az egész dolog.

Kérő násznagy uram elfoglalja az őt megillető helyet a tükör alatt, az asztalíró irányában, a házasulandó pedig tőle jobbra, az ágy előtti székek elcséjére ül le. A kapolok a magasra felvetett ágy tetején vannak, mert az asztalon valami halmaz, színes tarka abroszszal letakarva, nem enged tért maga mellett egyébnek, mint a szál égő gyertyának. *)

UJDONSÁGOK.

* A debreczeni kollégium hit és jogtani szakában az 1882-3-ik tanévre beiratkozások f. é. szeptember 1-8 napjain történek; főlvetel és beiratás végett a főiskolai háznagy hivatalban kell a bizonyítványokkal jelentkezni, a hol a további teendőkre az utasítás megadatik. Beirási díj 2 frt; tandíj félévénként a jöteleményes tanulókra nézve 6 frt, a nem jöteleményesekre nézve 12 frt. — Benlakási díj félévénként 4 frt, tápintézetű pót-díj havonként 3 frt 50 kr. — ezen díjai előlegesen fizetendők. A javító és pótvizsgákra jelentkezés napja szept. 2-ka, a vizsga ideje szept. 4 délután 3 órakor. A jogbálgatók az alap-és államvizsgára bocsátatásért kérvényeket legkésőbb szeptember 5-dikán nyújtsák be az igazgató tanárhoz; az alap és államvizsgák kezdete szept. 5 délelőtti IX óra; megjegyzetvén, hogy mindazok, a kik a lefolyt tanév végén az 1-6 és 2 dik alapvizsgát meg nem kísérelték, mind azok a kik sikerrel nem tettek, nevezett határidőig folyamodványukat adják be s a kitűzendő időben köteleességből folyólag a vizsgákat le tenni el ne mulasszák. A tanév szept. 9-án nyitattik meg. Debreczen aug. 14. A kollégium igazgató tanára.

* A nagy hét tehát valóságos be- közzentött városunkra nézve. Lázás sietős- uralkodik mindenfelé; egységek is királo- buzzalommal csinositják házaikat: az- czakát tisztogatják, középületeket festik stb. Látszik, hogy a város ünnepre készül.

* A torna-egylet Debreczenben levő működő tagjait felkérem, hogy a folyó hó 12-ikén tartott választmányi gyűlés határozatáról Orvényi művezető úrtól — legkésőbb szerdán délig mulhatlanul szerezenek magoknak értesülést. — László Alajos elnök.

* A „szabadság”. Jelen van ismét a debreczeni országos vásár, melyet általában szabadságnak neveznek. A közel s távol vidék lakosai, iparosai, kereskedői összegyűlnek ilyenkor. A vásár népes ugyan, de a siker nem valami kiváló. Lessz alkalmunk majd közleni egyes iparcikkek forgalmát s árait.

* Zajos éjszaka volt a legközelebb mult. Különösen külvárosi lebujo- ban mulattak olyan módon, hogy rendőri beavatkozás vált szükségessé. Az éj folyamán sokan hűvösre is kerültek.

* Szobmetszőkben a mostani vásár alkalmával sem volt hiány. Ellátogat- tak e jó madarak a zsákmány reményé- ben, de egyrészt még az indóházánál, másrészt pedig a „müködés” előtt el- ceipte a rendőrség. Különös, hogy az- szony népség is vállalkozott a díszes hi- vatalra.

* A „Bika” dísztermében meg- tartandó bára páholyok előjegyezhetnek a rendezőbizottság központi irodájában a zenedében. Ara 3 frt, ezenfelül minden személynek belépti jeggyel is el kell látva lennie, mely egyszemélyre 1 frt 50 kr., a müködő dalárok, és a debreczeni dal- és zeneegylet pártoló tagjainak 1 frt.

* Zsinati emlékkönyv. A mult év őszén Debreczenben tartott ref. egyhá- zati zsinatban résztvevők életrajzát összegyűjt- tette D ö m é n y József nagy-berényi ref. lelkész s azokat most 17 ivre terjedő (266. lap) kötetben „kiadta” ily cím alatt: Z s i - n a t i e m l é k k ö n y v, a magyarországi reformált egyház 1881. október 31-től no- vember 24-ig Debreczenben tartott orsz-

*) Milli gyertyát használnak. Annak — ki ezt a boltból ilyen alkalomkor elhozza — el nem felejtik a szívére kötni, hogy ne „lány néző gyertyát” hozzon, amely elnevezés alatt a fagygy gyertyát értik. Ez pedig onnan kapta a tréfás elnevezést, hogy homályos világú lévén, az ő fényénél bizony szeplő, heimi az arcon nem igen tűnik fel. Ez magyarázat is egyik tanu- sága a nép kedélyes észjárásának.

minatan jelen voltak é- mer Imre székesfehérv- san állította ki a köte- Miklós és Nagy Péter- mint a zsinat elnökei- ára 2 frt 50 kr. Össze- benne rövidebb vagy t- denesetre érdekes a p- nyi számos és köztük- dalomban is kitűnő sze- életrajzát, működése k- gyűjteményben birni.

* A „Hungaria” vil díszesen átalakítat- tatott s valódi pazar- dezve, most már ötszá- ne. Naponkint zenees- váltva a helybeli zene-

* Fiuméba! A- jak egylete, mint érte- egy fillérestől hangve- rendez, a debreczeni ipa- tanulmányuttra küldend- gyelezésére.

* Zenekar az o- már szervezve van. Be- ban az összes debrecz- fővárosból meg ugyan- talmas nagy zenekar ma- * Hárting Guszt- intézetében most folyó- a jövő tanévre. Ajánl- a szülők figyelmébe.

* A „Nagyvár- debreczeni kapitányi b- engedte meg, hogy Ha- rával átrándulhasson a- A nagy tüzél történe- azt jegyezzük meg, hog- külön nagy zenekar sz- még a dalárdák is hoz- sok városból zenés, s n- czeni zenekarok tökéle- lesznek arra, hogy mi- gáztassanak. Ez okból- het a kapitányi hivatal- nek Nagyváradról zene- együtt hozni, — az m-

* Villámcsapás. Csütörtökön délután 1- vonult át a csokalyi ha- mezei munkával foglalk- kik az eső elől egy bog- tak, villám csapott. A- négy menten meghalt, s- tan szállítottak be Szék- * Az iparos ifjú- letének rendez, alapít- felhivatnak, hogy f. hó- órák or az egylet helyis- sziveskedjenek, hogy te- sunk ki az érkező da- Az egylet elnöksége.

* Debreczeni Kutyas Imre helybeli- egy kis albumot, mely- reczen nevezetesebb é- rajzait, adott ki. A ra- szettel vannak készitv- ünnepélyek alkalmával- kező vendégek részé- képezhet. Ara 50 kr.

* A Szent Istv- népünnep napján lesz i- utvesztőnél. Iletesz pörk- ománypecenyevel és t- nak itt szolgálni jutány- tésen: bor sör a javab- világ közepébe, t. i. az- behatol, az se marad- Vasvári Kovács olyan- az utvesztő előtti esard- oda juttathatják az ita- behatolt hősnek.

* A hőség. Ne- julius 29-éről: 99° Fah- Régióta nem volt oly fo- dalom, elmondhatjuk, s- tulnak, mint a legyek. kétszáz halott volt s- zsegnek a halottas kocs- üzleteket a jágarusok, — orvosok csinálják.

* Arad és Nagy- titűt a haboru, — egye- csak a papiron. Az Eri- int a szinügyi kérdés k- dig egy, csak e hang- Megszülemlik az eszme, nak szövetkeznie kell va- lomással az eszmet n- lelkesült kivitel. Üzenet- város között, küldöttség- szinügyi bizottság teljes- ünnepélyességgel fogad- ígéretek egymásra lici- reményeket és — egy- fonyegető moraj két- hogy: „divorçons!” Ig- czenel, így Kolozsvárra- ban Araddal. Az alkalm- rura a szinügyi bizottsá-

ebben a díkező. Ahoz ért ember
az ilyen alkalomra. Hiszen nincs is
nyanokban hiányosság nagy Debreczen
ában, meg ha volna is, ha csak épen
olna is, akkor is meg kellene lenni
z egy „kiadót”, a kinek esti 6 óra
már ott illik lenni a lányok háznál
6 órakor pontban megérkeznek a vár-
t vendégek, teljes díszben, kocsi-
nak elő: valóságos megtiszteltetés az
dolog.
Kérő nánagy uram elfoglalja az öt
lető helyet a tükör alatt, az asztal
ában, a házasulandó pedig tőle jobbra,
y előtti székek elsőjére ül le. A ka-
a magasra felvetett ág fejében van,
mert az asztalon valami halmaz, szí-
rka abrosszal letakarva, nem er-
t maga mellett egyébnek, mint két
gő gyertyának. *)

ÚJDONSÁGOK.

A debreczeni kollégium bit és
szakában az 1882-3-ik tanévre
kozások f. é. szeptember 1-8 nap-
tőnének: fölvetel és beiratás végett
kolai háznagy hivatalban kell a bi-
ványokkal jelentkezni, a hol a to-
teendőkre az utasítás megadatik.
díj 2 frt; tandíj félévkenként a jó-
nyes tanulókra nézve 6 frt, a nem
nyesekre nézve 12 frt. — Benla-
félévkenként 4 frt, tapintézetű pótviz-
nyonként 3 frt 50 kr., — ezen díjak
esen fizetendők. A javító és pótviz-
jelentkezés napja szept. 2-ka, a
ideje szept. 4 délután 3 órakor. A
gatók az alap- és államvizgára bo-
tatásért kérvényeket legkésőbb szept.
5-dikán nyújtsák be az igazgató
hoz; az alap és államvizgák kezdete
5 délelőtt IX óra; megjegyzetvé,
mindazok, a kik a lefolyt tanév vé-
z 1-ső és 2 dik alapvizgát meg nem
ették, mind azok a kik sikerrel le-
ették, nevezett határidőig folyamod-
kat adják be a kintűzendő időben
sségből folyólag a vizgákat letenni
malasztják. A tanév szept. 9-én
tik meg. Debreczen aug. 14. A kol-
igazgató tanára.

A nagy hét tehat valósággal be-
tött városunkra nézve. Lázás sietés-
dik mindenfelé; egyesek is kiváló
ommal csináltják házaikat; az ut-
tisztogatják, középületeket festik
tszik, hogy a város ünnepre ké-

A torna-egylet Debreczenben
üködő tagjait felkérem, hogy a
12-ikén tartott választmányi gyű-
ároztatóról Örvényi művezető úrtól
később szerdán délig mulhatlanul
enek magoknak értesülést. — László
elnök.

A „szabadság”. Jelen van ismét
eczeni országos vásár, melyet álta-
szabadságnak neveznek. A közel s
vidék lakosai, iparosai, kereskedői
yúlnak ilyenkor. A vásár népes
de a siker nem valami kiváló.
alkalmunk majd közleni egyes ipar-
k forgalmát s árait.

Zajos éjszaka volt a legköze-
nt. Különösen külvárosi lebnjok
ulattak olyan módon, hogy rendőri
kozás vált szükségessé. Az éj fo-
sokan hűvösre is kerültek.

Zsebmetszőkben a mostani vá-
amával sem volt hiány. Ellátogat-
madarak a zsákmány reményé-
de egyrészt még az indóházal,
zet pedig a „működés” előtt el-
a rendőrség. Különös, hogy asz-
népesség is vállalkozott a díszes hi-

A „Bika” dísztermében meg-
bára páholyok előjegyezethetnek
ezőbizottság központi irodájában a
ben. Ara 3 frt, ezenfelül minden
ynek belépti jeggyel is el kell látva
mely egyszemélyre 1 frt 50 kr., —
dó dalárok, és a debreczeni dal-
egylet pártoló tagjainak 1 frt.

Zsinati emlékkönyv. A múlt
Debreczenben tartott ref. egyhá-
ában résztvevők életrajzát összegyű-
ó m é n y József nagy-berényi ref.
stetben kiadta így cím alatt: Zsi-
e m l é k k ö n y v, a magyarországi
t egyház 1881. október 31-től no-
24-ig Debreczenben tartott orsz.

Milli gyertyát használnak. Annak — ki
ből ilyen alkalomkor elhozza — el-
éjtik a szivére kötni, hogy ne „jány
gyertyát” hozzon, amely elnevezés alatt a
gyertyát értik. Ez pedig onnan kapta e
nevezést, hogy homályos világú lévő,
yénél bizony szeplő, helmi az arczon nem
ik fel. Ez magyarázat is egyik tanu-
nép kedélyes észjárásának.

sinatán jelen voltak életrajzaiból. Szám-
mer Imre székesfehérvári nyomdája csino-
an állította ki a kötetet, mely b. Vay
Miklós és Nagy Péter szuperintendensnek,
mint a zsinat elnökeinek van ajánlva s
ára 2 frt 50 kr. Összesen 95 életrajz van
benne rövidebb vagy terjedelmesebb. Min-
deneszer érdekes a protestás egyház en-
nyi számos és köztük a közéletben, iro-
dalomban is kitűnő szerepet játszó férfiak
életrajzát, működése körét és hatását egy
gyűjteményben birni.

* A „Hungária” kávéház rendki-
vül díszesen átalakították, megnagyobbít-
tatott s valódi pazar fényvel lett beren-
dezve, most már ötszáz ember is elfér hen-
ne. Naponként zeneestély van, midőn fel-
váltva a helybeli zenekarok működnek.
* Fiuméba! A kolozsvári iparos-í-
jak egylete, mint értesülünk közelebről
egy hílleresztélyt hangversenyvel összekötte
rendez, a debreczeni iparos-íjussággal fiúmei
tanulmányokra küldendő küldöttei felsze-
gélyezésére.

* Zenekar az orsz. dalárünnepélyre
már szervezve van. Benn foglaltatnak ab-
ban az összes debreczeni zenekarok, s a
városból még ugyanannyi zenész. A ha-
talmas nagy zenekar már tartja a próbákat.

* Hírting Gusztáv néleánynevelő
intézetében most folynak a beiratkozások
a jövő tanévre. Ajánljuk e körülményt
a szülék figyelmébe.

* A „Nagyvárad” megtámadja a
debreczeni kapitányi hivatalt, amiért nem
engedte meg, hogy Hamza Miska zeneka-
rával átrándulhasson a dalárünnepélyre. —
A nagy tüzzel történő megtámadásra csak
tíz jegyezzük meg, hogy a dalárünnepélyre
külföldi nagy zenekar szerveztetett, amellyel
még a dalárdák is hoznak magukkal igen
sok városból zenét, s még hozzá a debre-
czeni zenekarok tökéletesen elégségesek
esznek arra, hogy mindenütt zenét szol-
gáltassanak. Ez okból csak helyeselni le-
het a kapitányi hivatal intézkedését. Tes-
tek Nagyváradról zenekart a dalárdával
együtt hozni, — az meg van engedve. . .

* Villámcsapás. Lapunknak írják:
Eszterháson délután 1-2 óra közt vihar
yonult át a csokalyi határ fölött s az ott
mezei munkával foglalkozó emberek közé,
kik az eső elől egy boglya mellé húzó-
tak, villám csapott. A munkások közül
négy menten meghalt, kettőt pedig félhol-
tan szállítottak be Székelyhídra.

* Az iparos ifjúság önképző egy-
letének rendes, alapító és pártoló tagjai
felhívatnak, hogy f. hó 16-án d. u. fél két
órákor az egylet helyiségében összegyűlni
sziveskedjenek, hogy tisztelettel vonulha-
ssunk ki az érkező dalárok fogadtatására.
Az egylet elnöksége.

* Debreczeni emlék cím alatt
Kutasy Imre helybeli nyomdatulajdonos
egy kis albumot, mely tartalmazza Deb-
reczen nevezetesebb épületeinek sikerült
rajzait, adott ki. A rajzok kiváló művé-
szettel vannak készítve, s a bekövetkező
ünnepek alkalmával Debreczenbe ér-
kező vendégek részére kedves emléket
képezhet. Ara 50 kr.

* A Szent István napi országos
népünnep napján lesz magyar csárda is az
ntvostonél. Izletes pörköltussal, gulyással
ezigánypcezenyevel és turós csuszával fog-
nak itt szolgálni jutányos áron. Természe-
esen: bor sör a javából lesz. — A ki a
világ közepébe, t. i. az utvesztő közepébe
behatol, az se marad szomjan. Az öreg
Vasvári Kovács olyan gépet készít, hogy
az utvesztő előtti csárdából fél percz alatt
oda juttathatják az italt a világ közepébe
behatolt hősnek.

* A hőség. New-Yorkból jelentik
július 29-éről: 99° Fahrenheit árnyékban.
Régóta nem volt oly forró nyarunk s faj-
dalom, elmondhatjuk, az emberek elpusz-
tulnak, mint a legyek. Tegnap csaknem
kétszáz halott volt s az utcákon hem-
szegnek a halottas kocsik. Most a legjobb
ázteteket a jégárusok, a serfözök és az
— orvosok csinálják.

* Arad és Nagyvárad között ki-
tört a háboru, — egyelőre természetesen
csak a papíron. Az Eris-almát perze me-
nt a szinügyi kérdés képezi, A nóta min-
dig egy, csak a hangszelés különböző.
Meggzüllemlik az eszme, hogy Nagyvárad-
nak szöveteznie kell valamelyik téli ál-
omással s az eszmét nyomban követi a
elkesült kivétel. Üzenetek váltatnak a két
áros között, küldöttség érkezik, melyet a
zinügyi bizottság teljes ülésén megható
innepélyességgel fogadnak, a kölcsönös
gérétek egymásra licitálják a legszebb
eményeket és — egy rövid fél év múlva
enyegető moraj két mindkét táborból,
egy: „divorcions!” Így történt Debre-
czenel, így Kolozsvárral s most legújab-
an Araddal. Az alkalmat a trójai hábo-
ura a szinügyi bizottságnak a közönség-

hez intézett s általunk is említett felhívása
szolgáltatta, melyet az aradi „Alföld” éles
kritika alá vonva e felhívásból azt követ-
kezteti, hogy Nagyváradnak egyáltalában
nincs módjában bármely várossal is szin-
ügyi szövetséget fentartani.

* Öngyilkosság kísérlet. T. A.
székelybéli felsővárosi 60 éves földmives,
életuntságból s a szegénység által is üldöz-
tetve öngyilkosságot akart magán elkövetni.
Tegnap ugyanis borotválkozás ürügye alatt
egy borotvával bemetszette torkát; szeren-
csére a borotva annyira életlen volt, hogy
halálhozó sebet nem okozott. Az előhívott
orvos azonnal megtette a szükséges intéz-
kedéseket s a szegény öreg ember, ki hozzá
még vak is, ma már tul van az életve-
szélyen.

* Gyufa statisztika. Egy anglus
— ugyan ki más? — kiszámította, hogy
Európában évenként csupán csak gyufára
1.618,300 mmáza fat használnak fel. Leg-
több gyufát fogyaszt Németország, mert a
dobányzás legjobban et van terjedve. Ez
országban fejenként mindennap 15 szál
gyufa fogyasztatik el, Belgium 9, Angliá-
ban 8, Franciaországban 6. A déli vidé-
ken általában kevesebb gyufát fogyasztan-
nak, mint éjszakon.

* Hadsereg és sajtó. Schaffer An-
tal birlapíró, kit a temesvári hadi törvény-
szék mult évben négy hónap kereseti fog-
ságnak tartott, újra a hadi törvényezék
ele kerül, még pedig ugyanazert a vétsé-
gért, mely elől bizonyítékok hiánya miatt ta-
vagy a temesvári hadi tvszék felmenté.
Schaffer egyelőre Edelsheim Gyulay intéz-
kedése következtében — becsültszava
mellett, hogy nem hagyja el a fővárost —
szabad labou marad. A vád tudvalevőleg
e közzend és csend felbátorítása ezimén
emeltetett tavaly Schaffer ellen.

Gyertyás párbaj.

A mult héten a lapok tudtára adták
a közönségnek azon gyászos hírt, hogy
„Kapolcsi Nándor 22 éves gazdasági hi-
vatalnok megmérgezte magát. Mi vezette a
szerencsétlen az öngyilkosságra, mind-
dig nem tudható.”

Az öngyilkosság párbaj miatt történt,
azaz olyan volt, mintha Kapolcsi Nándort
ellenfelenek golyója terítette volna le. Egy
új módja a parajozásnak. Kapolcsi Nán-
dor és G. . . . Jenő mindketten csongrád-
megyeiek és fönn tartózkodtak a főváros-
ban. Közös idealjuk volt, egy lányba vol-
tak szerelmesek. Ilyen eset gyakran elő-
fordul az életben. A leány a multkoriban
Budapesten időzött edesanyjával. Ez al-
kalommal G. . . . Jenő úgy viselte magát
a leány irányában, hogy inceselkedésével
Kapolcsi Nándort vörig bántotta.

Az ügyet lovagias uton szándékozott
Kapolcsi Nándor G. Jenővel párbajképtelen,
nem becsületbeli, hanem testi fogyatkozása
miatt, mivel nyomorék mind a két karjára.
Kapolcsi segédei tehát, hogy az ügy mégis
lovagias uton legyen elintézve, a párbaj-
nak következő módját adták G. Jenő elé:
Két gyertyát vesznek, egyformát; sors
után eldöntik, melyik lesz Kapolcsie me-
lyik G. Jenőé. Kiki saját gyertyáját maga
maga elé teszi, meggyújtja és égni en-
gedi. A kinek gyertyája hamarabb alszik
el, az a legyőzött s tartozik magát 24 óra
letolyása alatt elmergezni.

A párbaj ilyen módon megtörtént.
Kapolcsi Nándor gyertyája három masod-
perczel hamarabb aludt el, mint G. Jenőé.
S ez határozott, Kapolcsi Nándor la-
kására tért, s ott mirennyel (arsenicum)
elmergezte magát.

Az állami közép ipartanoda.

Az új iskolai év közeledtével felhív-
juk olvasóink általában a szülék és gyá-
mok figyelmét a budapesti állami közép
ipartanodára.

Ez intézetnek célja, hogy építő mes-
tereket, pallérokat, a jelentékenyebb kéz-
miparágak számára szakavatott s önálló
működésre képes mestereket, a különböző
gyáriparágak számára pedig előmunkáso-
kat, művezetőket és kivételkép oly szak-
embereket neveljen, a kik kisebb iparte-
lepeknek, gyáraknak önálló vezetőivé is
lehetnek.

Az új iskolai évben az intézetnek
már öt szakosztálya u. m. az
építészeti, gépészeti, két ve-
gyészeti és a fém vasipari lesz
megnyitva, s a gyakorlati oktatás céljára
szerkovács, lakatos és egy négyelőrejtű
motorral és munkagépekkel felszerelt gép-
műhely, a vegyészeti és a fém-vasipar
számára pedig nagyobb laboratoriumok
vannak berendezve.

Az intézetbe rendes tanulóul felvé-
tetnek azok:

a.) kik a gymnasium, polgári vagy
realiskola négy alsó osztályát jó sikerrel
bevégezték.

b.) iparos segédek és mindazok a
kik kellő készségségeket felvételi vizsgálat
után bizonyítják.

A gyakorlatból ily módon beléphet-
nek kömvességek a gépészet különböző
ágaikban s a különféle vegyészeti iparágak-
ban foglalkozó gyakornokok, munkások,
továbbá a vas és rézöntők rézművesek,
bádogosok, építő lakatosok, szerszámgyár-
tók és szerkovácsok.

Az 1883/4 ik tanévben pedig meg-
nyitattik a faipari szakosztály, a melyben
az építő és butorasztalosság az esztergályosság és a kocsi-
gyártás fog taníttatni.

A beiratások szeptember hó 1 ső
napjától 15 ig tartanak, az előadások
15-én kezdenek meg.

Az intézet helyisége van VIII. ker.
bodzafa-utca 28 sz. alatt.

Az igazgatóság megkeresésre minden-
kinek szolgál bővebb fevilágosítással.

Közgazdaság.

A lötenyészési jutalomdíjazás.

Debreczen sz. k. város és Hajdume-
gye területére engedélyezett lötenyészési
á/lamdíjazás Debreczenben, nemzet gaz-
dászati ünnepélyhez méltólag felidiszített,
és a nagyerdei fürdőház előtt levő kies
térben, igen nagyszámu közönség jelenlé-
tében a folyó é. aug. 13-án a d. előtti órák-
ban katonai és polgári vegyes bizottság
által tartatott meg. Nyertesek lettek. I.
Fiaszkanczákkal: Szabó Imre, Nánás, kap-
pott 12. db. aranyat, 1. dísz szalagot,
Koszorús Lajos, Debreczen, 10. d. a. 1.
sz. Debreczen város arany okl. 1. sz.
Ujvari Béla, Nánás, 6. a. 1. sz. Siket Bál-
int, Téglás, 5. a. sz. Jámor Ferencz Deb-
reczen, 5. a. 1. sz. Koszorús Lajos, Deb-
reczen, bronz, oklevél 1. sz. Debreczen
város, bronz, okl. 1. sz. Szöke István Deb-
reczen, 3. a. 1. sz. ugyanaz, bronz, okl.
Aron Miksa, Debreczen 2. a. Sági Gáspár
2. a.

II. Három éves kanca csikókkal:
Polgári András, Debreczen, 20. a. 1. sz.
Koszorús Lajos Debreczen arany, okl. 1.
sz. Debreczen város, arany, okl. 1. sz.
Buzás Elek, Debreczen, 5. a. 1. sz. Csáthi
Bálint, Szoboszló, 5. a. 1. sz. Rickl Jó-
zsefné, Debreczen, 2. a. 1. sz. Stern Mór,
Sámsón, 1. a. 1. sz. Szentpéteri János,
Sámsón 1. a.

III. Két éves kanca csikókkal: Hő-
gyes Károly, Szoboszló, 3. a. 1. sz. Gazd.
tanint. a. okl. 1. sz. ugyanaz ezüst, okl.
Koszorús Lajos, Debreczen, bronz, okl.
Papp Ferencz debreczeni bérköcsis 2. a.
1. sz. Gazd. int. bronz, okl. 1. sz. Pol-
gári Sándor, Debreczen, 1. a. Siket Bálint
Téglás, bronz ok. Takaró Ferencz, Ná-
nás, 1. a.

IV. Egy éves kanca csikókkal:
Gazd. int. arany, ok. Koszorús Lajos Deb-
reczen, ezüst, okl.

V. Egy éves mén csikóval Horog
József, Debreczen, 3. a. 1. sz.

A díjazást közeleb zártá be, me-
lyen nagy számu megjelent érdeklődők
kört a poharköszöntések sorát Koszorús
kezdte meg, ősi magyar szokás szerint, a
magyar királyra, Simonffy Imre polgár-
mester éltette a gazdaközönséget. Koszo-
rús Lajos előbb Révész Bálint püspököt
majd Simonffy Imre polg. mestert, később
a méntelepbeli tiszteket éltette. Révész
Bálint, Koszorús Lajosra, mint a gazda
közönség előtt, jó fajtu tenyészt. lovaival
buzdító példát mutató városi lakosra
mondott szép pohár köszöntőt, Bay István
főhadnagy, Horvát János altábornagyot
Helt Ede hadnagy, Kozma Ferencz minisz-
teri tanácsost éltette. Békessy László a
debreczeni és hajdumegyeyi gazdak test-
véries egyetértésért ártított poharat. Ebéd
közben a B o k a zenekara működött.

Budapest, aug. 13. (Saját tudó-
sítónktól) Vasárnapi forgalom. 80
kilós buza 10.60.
Rozs 7.30.
Arpa 6.70.
Tengeri 8.42
Repeze 13.75.
Lencse 14 frt.

Steiner József.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírói végrehajtó által
közhírré tétetik, miként Klein Ignác
végrehajtató javára Murvai Sándortól
biztosítási végrehajtásilag lefoglalt
juhok, bárányok, sertések, melyek
összesen 562 frtra becsülvék, végre-
hajtató 85 frt tőke s annak kamatai
20 frt eddigi 7 frt jelenlegi s ezu-
táni költségei fedezésére folyó év
szeptember hó 1-ső napján bírói ár-
verésen készpénz fizetés mellett Ná-
násón elfognak adatni.

Bekő Béla.
bírói végrehajtó.

(249.)

Tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönséggel
tudatni, hogy a Nagy-Czegléd-utczán, s a
szinházzal szemben levő vendéglőt, mely
atyám Király Mihály vezetése alatt évek
hosszu során át virágzott — egészen meg-
vettem, s azt kizárólag a saját felelőségre
vezetem. Midőn ezt szerencsés vagyok tu-
domásra hozni, egyszersmind értesitem a
t. közönséget, hogy a legkitünőbb ételek
és tisztán kezelt italok pontos, gyors és
előékeny kiszolgálás mellett kaphatók ven-
dégelőmben.

Maradok tisztelettel

Király Lajos
vendéglős.

Arverési hirdetmény.

Vagyombukott Gréf Sándor s ne-
je Haraszthy Mária csödhitelezői vá-
lasztmányának 1882. július hó 6-án
tartott ülésén 17. szám alatt hozott
határozata folytán a vb. Gréf Sán-
dor csödtömegéhez tartozó arany s
ezüst zseb-, álló-, s fali-órák és óra-
lánczok, továbbá a vb. Gréf Sándor
s neje Haraszthy Mária csödtömegé-
hez tartozó butorok s bazi berende-
zés, alólírott kiküldött bír. végrehajtó
közbenjöttével f. évi augusztus hó
16-án és következő napjain Széchenyi
utca 1812. szám alatt s folytatólag
Teleky-utca 2170. szám alatt alólí-
írott tömeggondnok által a leltár sor-
rendjében megtartandó árverésen a
legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés
mellett el fognak adatni.

Az elárverelendő tárgyak az ár-
verés napjáig naponta d. u. 3-4
óra között alólírott tömeggondnok
lakásán — Széchenyi utca 1770.
sz. — megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1882. au-
gusztus 1-én.

Török Péter Dr. Hollaender Dezső
bírói kiküldött. tömeggondnok.

(250.)

Első rangu egészségi és
asztali-viz.
Legtartalomdusabb bor- és lithion-forrás
SALVATOR
vastartalom nélkül, gazdag term.
szénsavtartalommal,
Lipőczy forrás-igazgatóság Eperjesen.
Raktárak Debreczenben: Csá-
nak József, Gerőby Fülöp és Rickl
J. Z. uraknál.
Főraktár: Edesky L., B.-pesten.
Kapható minden ásványviz-ke-
reskedésben és a legtöbb gyógy-
szertárban.

Nestle Henri gyermek tápláló lisztje.

Nagy érdem-oklevél.

Különböző Kiváló
kiállításoktól orvostudorok
arany- számos
É R M E K BIZONYÍTVÁNYAI.

Gyári jegy.

Teljes tápszer csecsemők és gyenge gyermekeknek!
Főraktár Osztrák-Magyarország részére: BÉCS, I. Naglergasse 1-ső szám.

F. BERLYAK.

Egy doboz ára 90 krajczár.

Bécs és a vidék minden gyógyszeráránál kapható.

Ó V Á S.

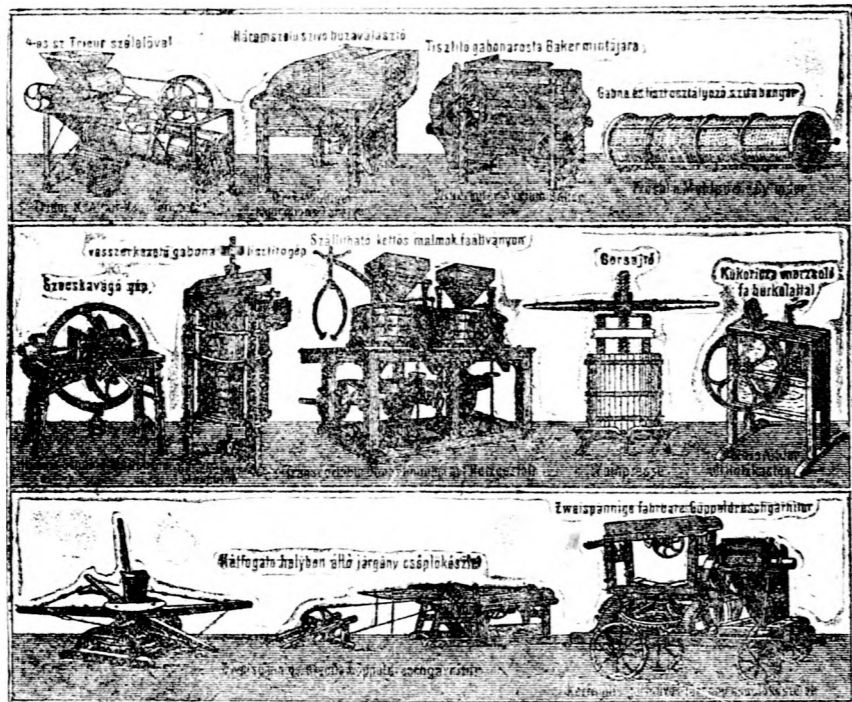
Csak akkor valódi, ha a doboz fedele az itt látható
védjeggyel van ellátva.

NB. A nem valódi dobozokon, hiányzik a központirak-
tárnok F. Berlyak kézalírása.

Gutjahr és Müller B.-pesten.

Első b.-pesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
(ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margit-híd közelében.
ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára; Járgány-Cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica morzsolók, szeszkavágók, borsajtók. Különlegességek malmok számára. Duplamalmok, malom trieurhengerek, gabona osztályzó-hengerek, kopatógépek, daraválasztógépek, tararok, detacherok. Malom alkatrészek u. m. Transzmissiók, szíjkerekek. Rostalemez: Cséplőgéprosták, liszthenger szí-
tárak, kopató-lemezek, ráspoly-lemezek stb.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Gyári raktár és képviseléség: Debreczenben Borsányi Victor urnál.

Arverési hirdetmény.

Czegléd város közönsége által alkotott szabályrendelet értelmében az üzletszerű sertés hizlalás a város területén és közvetlen szomszédságában tiltatván, a sertéshizlálók a város területén kívül fognak felállítani és e célra egyelőre 37 1/2 hold fog sertéshizláló települ felosztani és árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Az új sertéshizláló telep a várostól mintegy 500 méternyi távolban fekszik a Törtelre vivő ut mellett és az osztr. áll. vasut közvetlen szomszédságában. A vaspálya társulat által ezen hizlálókhoz egy külön vonal fog rakódóval együtt a szükséges utazák és főcsatornák a város által helyre állíttatni.

Minden egyes hizláló 600 □ öl területet képez s ezen kívül mintegy 200 □ öl a hizláló mellett fekvő homok bányának kihasználási joga lesz hozzá köve.

Az árverés f. évi augusztus 31-kén reggeli 10 órakor veendő kezdetét a helyszínén.

A vételár f. évi Szt.-Mihály napjától számított 6 hónap alatt fizetendő.

Egyéb árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Után nyomat nem díjaztatik.
Czegléd, 1882. augusztus 5-én tartott tanács ülésből.

(247.)

B. Molnár S.
polgármester.

Termény-raktár, előleg- és bizományi üzlet.

A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank ajánlja a t. cz. termelők és kereskedők figyelmébe közraktárait Budapesten, Szegeden, raktárait Temesvárott és Barcsón. Itt mindenütt a t. cz. közönségnek szolgál:

1) Egészséges raktárakkal, termények és áruk beraktározása, kezelésére, kiraktározására vagy tovább küldésére.

2) A terményeket átveszi, kölcsön szákokat ad, szállítási és egyéb költségeket előlegezi, az így átvett terményeket tüzkár ellen biztosítja.

3) Olcsó kamatláb mellett előleget ad a beraktározott, sőt már a cz. mére feladott terményekre.

4) Elvállalja a reá bizott termények bizománybani eladását akár a vidéki állomasokról, akár pedig raktáraiból.

Vállalataink számára ugy a vasuti mint a gőzhajósági társulatok részéről sok rendbeli előnyöket nyertünk, melyekkel t. megbízóink javára szolgálunk.

Szó- vagy írásbeli felszólításra ugy nyomatott üzlet és díjszabályainkkal mint minden irányu felvilágosítással szívesen szolgálunk.

A Budapestre intézett küldemények címzendők: A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank közraktárainak Budapesten, állomás közraktárainak magyar kir. államasutak. — Szegedre: A magy. leszámítoló és pénzváltó-bank közraktárainak. Cs. kir. szab. osztrák államasut állomás. Temesvárra: A magy. leszámítoló és pénzváltó-bank raktárainak. Cs. kir. szab. osztrák államasut-állomás, Barcsra: A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank raktárainak. Cs. kir. szab. déli vasutállomás.

Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank.

Kiadó bolt.

A „Tisza“ biztosító társaság házában, a volt BERGHOFFER bolt helyiség kiadó, értekezhetni iránta Huszár Károlylyal. Ugyanott t. cz. és sámsomi kerti borok kaphatók.

(246.)

Borsányi Viktor gazdasági gépész

DEBRECZEN, N.-VÁRAD-UTCZA 2227. SZ.

Ajánlja ujonnan épített s berendezett dustartalmu gépraktárat, legújabb szerkezetű könnyű járgány-cséplőgépeit, különböző szelelő, valamint Backer-féle rostait, üszögválasztó szerkezettel, súly szerint választó Exportrostait, konkoly, búkkönyválasztóit, (Trieur) különböző egy és három-barázdásokéit, Skót és Howard borenait, vetőgépeit, szeska- s répavágó, tengerimorzsolóit, könnyen kezelhető ruhamángurlogépeit és minden egyéb kitért szerkezetű gazdasági gépeit a legolcsóbb árak s kedvező feltételek mellett.

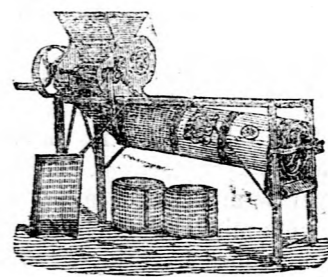
Készletben tart gőzcéplőgépekhez való tengelyek, rézperse-lyek, aczéldobsinok, csavarok, dugattyukarikák (kolbenringe) sat. részleteket.

Gépműhelyében teljesít mindenféle gép- és kazánjavításokat a legpontosabban, jutányos árak mellett.

Legjobban **osztályozásra** alkalmas!

Eredeti **MA YER** trieur

25,000
gép
használat-
ban

A gyári jel-
vény
kivántassék

Grossmann J.

váci körut 76.

BUDAPEST

váci körut 76.

Előfizetők...
Helyben és...
Egy évre 10 frt. N...
Fél évre 5 „ E...
Előfizetési pénz...
főpiacz, VECSEY-...
kezesítésbe bér...
Előfizetők...
TELEGDI K. LA...
KAROLY könyvny...
szerkesztőségénél...
tal...
Debreczen...
(+) Európá...
van, mely fájdal...
léli idegen kormány...
védésit, boldogtala...
satióban hátramar...
lalkozik azokat...
ellenére is — bold...
ni; egyike ezeknek...
nika az angol...
Bár a kiindul...
tónél egynek állit...
lettő azt hirdeti...
nak országot hódít...
nyomott népet aka...
igája alól felszabad...
végezeljéik különb...
Austria a törté...
sithatlan tanúsága...
vereséget szenved...
a másik után igye...
gáról a boldogító...
ratot, s volt idő ne...
1849-ben, midőn eg...
zár, 1866-ban, mi...
aly kegyelme men...
elmulástól, ezen ve...
gyelmi lealazások n...
ték a békés időben...
osztrák armádia ve...
nyiszor kapott csor...
képezte összes gond...
Bosznia okkupálása...
kikötöttvén azonba...
hogy Európa kösse...
kezeit, ne hogy cs...
szalmán rendes kato...
a vitéz Osztrákiát...
teiben.
Hogy Austrián...
A „DEBRECZEN...
„Debreczen le...
A népesség j...
(Befejező kö...
Megkezdődik a...
De minthogy bevett sz...
kor hosszasan időzni...
lik: kéri násznagy...
dolog igazi folyását il...
„Mint mar küld...
nak értésére eshetett...
ez uramöcsémnek szá...
család közt megjelenni...
tünk, de minthogy az...
mélyt nem látjuk itt...
nagyobb tiszteletére jö...
öt szólítsák be.“
Kis idő mulva...
tón s belép a ház el...
ünnepelesen felöltözött...
nyal — a „kiserő“-vel...
A szemérmes el...
s hozzá teszi, hogy „h...
kiván“ és az ajtónál m...
A kérőnek kell e...
a biztatva mondani, h...
feljebb.“ Most feláll a...
voti minden jelen levő...
gatja a kérő szavait:
„Isten bölcsen t...
s nagy bölcsen gond...
csomban magánosan é...
kor neki segítő társat...
ember is, mivel e ház...
jöttem, elhatározta mag...
s az isteni gondviselés...
magának társat keres...
az egész életben segíté